

UN PROTEST AL CULTIVATORILOR DE PRUNI (1928)

Prof. Relu STOICA*

După cum se știe, în marea majoritate a localităților de deal și de munte din România s-a cultivat prunul ale cărui fructe, prunele, au fost folosite la producerea de alcool, țuica, băutura națională a românilor. Statul modern a profitat de această îndeletnicire și a pus impozite și taxe pentru cultivatorii de pruni, producătorii și comercianții de țuică. Aceste impozite au stârnit chiar revolte ale țăranilor, așa cum a fost „răscoala țuicarilor” din anul 1900, destul de violentă și cu victime în județul Buzău¹.

După primul război mondial, cererea de alcool fiind din ce în ce mai mare, s-a trecut la producerea acestuia pe cale industrială din cereale și cartofi. Fabricile de spirt concureau astfel pe producătorii de alcool natural, mai ales pe cultivatorii de pruni. Aceștia, ca și cultivatorii de viță de vie, care și-au înființat un sindicat, au reacționat față de această concurență, constituind asociații ale prunarilor în județele mari producătoare de țuică, printre care Buzău, Argeș, Vâlcea și altele.

Sindicatul viticol din județul Buzău, având ca președinte pe Constantin Iarca, și el proprietar de livezi de pruni, a luat atitudine față de producerea țuicii din cereale și cartofi, pe motiv că aceasta ar dăuna sănătății și ar concura neloaial pe cultivatorii de pruni și de viță de vie.

În județul Buzău existau mulți cultivatori de pruni. Un „Tablou de toți cultivatorii mai de seamă de pruni din județul Buzău”, întocmit de Camera de Agricultură Buzău, probabil prin 1927, dă numele acestora²:

Nr. crt.	Numele producătorului	Comuna
1	Anghel Teodorescu	Vintilă Vodă

* Președinte al filialei Buzău a Societății de Științe Istorice din România.

¹ Avram Valeriu, *Răscoala țăranilor din comuna Pârscov (1900)*, în *Viața Buzăului*, II, nr. 525/1970, p. 2.

² Arhivele Naționale Vâlcea, fond familial *Seltea*, dosar 1/1929-1945, f. 9.

2	Antonescu (moștenitori)	Cândești
3	C. Butculescu	Policiori
4	C. Grigoriu	Târcov
5	C. Iarca	Măgura
6	C. Rușavețeanu	Rușavăț
7	Col. Constantinescu	Măgura
8	Dăniță Târcoveanu	Târcov
9	D-na Candiano	Mânzălești
10	D-na Maria Maican	Goidești
11	D-na Periețeanu	Beceni
12	D-na Teodorescu	Mânzălești
13	Dr. Angelescu	Policiori
14	Enache Georescu	Lapoșu
15	Gavriliu	Vintilă Vodă
16	Georgescu	Târcov
17	Gh. Moșoiu	Niculești
18	Gogu Iliescu	Cândești
19	Gogu Stănescu	Băești
20	Gr. Fițescu	Măgura
21	I. Boerescu	Cărpiniștea
22	I. Dumitrescu	Bălănești
23	I. Gârnescu	Bozioru
24	Iorgu Emanuil	Gura Nișcov
25	Iuginer Brătescu	Băești
26	Mitică Carp	Târcov
27	Negroponte	Niculești
28	Pr. I Găzdaru	Mânzălești
29	Pr. Ștefan Sburlan	Mânzălești
30	Rălescu	Bozioru
31	Romulus Poenaru	Brăiești
32	Știrbulescu	Trestia
33	Tone Mănescu	Vintilă Vodă
34	Varveris	Târcov
35	Vasile Rădulescu	Mânzălești
36	Vasilescu	Măgura

O inițiativă legislativă a secretarului de stat de la Ministerul de Finanțe, Zamfir Brătescu, prin care se încuraja înființarea de fabrici de spirt, a fost de natură să pună pe jar pe producătorii de țuică din toată țara. Președintele

Uniunii Pomicultorilor din România, căpitanul Seltea Alexandru din Râmnicu Vâlcea, mare proprietar de livezi de pruni, a demarat o acțiune de protest față de acest proiect de lege. El a chemat pe proprietarii de pruni și vii să se unească într-un sindicat pentru a-și apăra interesele.

Astfel, ca primă acțiune, se face un apel către parlamentari prin care li se cere să aleagă între spirtul de cereale produs de cei 227 fabricanți de spirt „*streini de neam și suflet*” și țuica și vinul produse de „*3 milioane de locuitori ai țării care pun în valoare terenurile cele mai sărace, toate râpile și dealurile ce s-ar năruși peste sate, câmpii și șosele și de la care statul încasează multe dări fiscale afară de cele ale băuturilor*”³.

Protestul cultivatorilor de pruni împotriva proiectului de lege s-a concretizat și într-un apel către rege, în care se arată că acest proiect legislativ „*nu numai că încurajează otrăvirea populației cu alcool, dar ne distruge pe noi, Prunari și Viticultori, care de asemenea suntem tot otrăvitori ai populației, dar cu băuturi naturale, nu industriale, și care au pus în valoare toate terenurile nisipoase de pe dealurile țării de la Turnu Severin la Râmnicu Sărat, plus regiunile alipite*”⁴ și se cere regelui să interzică fabricarea alcoolului din cereale, ca în Franța.

Din inițiativa căpitanului Seltea, s-a realizat o broșură, numită „Manifestul organizației proprietarilor de livezi de pruni”, în care se arată pericolul dezvoltării industriei de alcool din cereale și se cere constituirea în fiecare județ a unui Comitet al prunarilor. Totodată se convoacă un Congres al cultivatorilor de pruni la Râmnicu Vâlcea, în a treia zi de Paște, în anul 1928.

Broșura a fost distribuită la cerere în toate județele. De exemplu, Dumitru Dragomirescu, din comuna Mlăjet, județul Buzău, îi comunică lui Seltea că a distribuit 20 de broșuri și mai cere 20 pentru că oamenii „*sunt interesați*”. Au distribuit broșuri Nicolae Bodoc, Constantin Olteanu și învățătorul Florea Stănciulescu din comuna Runcu, frații Dumitru, Gheorghe și Constantin Arsenescu din comuna Valea Babei, județul Argeș,⁵ și mulți alții.

În multe localități cultivatorii de pruni și-au exprimat adeziunea pentru doleanțele conținute în broșura distribuită. Astfel, pentru a da un exemplu, prezentăm adeziunea locuitorilor din comuna Valea Babei din județul Argeș:

„*Proces verbal.*

Astăzi, 16 aprilie 1928.

Subsemnații locuitori din comuna Valea Babei, județul Argeș. Luând cunoștință de Manifestul organizației proprietarilor de livezi de pruni și de

³ Ibidem, f. 36.

⁴ Ibidem, f. 38.

⁵ Ibidem, f. 87, 90, 92.

Congresul ce se ține la Râmnicu Vâlcea a treia zi de Paști pentru susținerea intereselor naționale ale produsului ogrăzilor de pruni cu care trăiește toată populația din regiunea deluroasă și a pune capăt alcoolului din bucate, care otrăvește omenirea înfometată de lipsa bucatelor care se prefac în spirt,

Disponem:

Aderăm în totul organizația, aderăm în totul întrunirea și delegăm pe consăteanul Const. Gh. Rădoi, proprietar de livezi de pruni, să se prezinte la Congres a treia zi de Paști, 17 aprilie 1928, și ne obligăm să susținem în totul toate măsurile luate de Organizația centrală pentru bunul mers al acestei întruniri de strictă necesitate intereselor naționale. Cu această ocazie am ales un Comitet pentru a da sprijinul necesar acestei organizațiuni, compus din domnii: Gh. D. Arsenescu – președinte, Dumitru D. Arsenescu, Constantin Gh. Rădoi, Nicolaie Georgescu, Tonică Belciu, Vasile Bărbulescu, Ion R. Moise, Petre D. Costache, Dumitru I. R. Mateiu, membru (Urmează semnăturile a 55 de cetățeni ai comunei)⁶.

Nu am găsit documentele Congresului desfășurat la Râmnicu Vâlcea, dar numeroasele scrisori de adeziune față de problemele țucarilor venite din toate județele din Muntenia și Moldova pe adresa căpitanului Alexandru Seltea din Râmnicu Vâlcea, inițiatorul acestei mișcări, arată că producătorii de țuică erau solidari și conștienți de interesele lor. Cu toate acestea, fabricarea alcoolului din cereale și cartofi („bucate”) nu a putut fi oprită.

PLUM GROWERS PROTEST (1928).

Abstract

As it is known, in most hill and mountains localities in Romania the plum tree is grown. Its fruit, plums, were used to produce alcohol, țuica, national drink of Romanians. The modern state took advantage of this occupation and put taxes for plum growers, producers and traders of țuica. These taxes have even started riots of peasants as has been the "distiller uprising" in 1900, quite violent and with victims in Buzau county. The plum grower's protest against the bill resulted in a call to the king.

⁶ Ibidem, f. 101.